

Spis treści

Wstęp (Urszula Kluczyńska, Anna M. Kłonkowska)	9
---	---

Urszula Kluczyńska

Początki i rozwój socjologicznych studiów nad mężczyznami i męskością	13
Początki socjologicznych studiów nad mężczyznami i męskością na świecie	13
Kłopotliwa terminologia	15
Początki socjologicznych studiów nad mężczyznami i męskością w Polsce	16
Rozwój socjologicznych studiów nad mężczyznami i męskością w Polsce – obszary badawcze	17
Perspektywy i teorie wykorzystywane w polskich socjologicznych studiach nad mężczyznami i męskością	22
Refleksja nad rozwojem społecznych studiów nad mężczyznami i męskością w Polsce	23
Bibliografia	24

Urszula Kluczyńska

Teoria męskości hegemonicznej	33
Geneza rozwoju teorii męskości hegemonicznej	33
Główne założenia leżące u podłoża teorii męskości hegemonicznej	34
Męskość hegemoniczna, męskości marginalizowane, podporządkowane i kobiecości	36
Krytyka teorii męskości hegemonicznej	40
Przeformułowanie teorii męskości hegemonicznej (2005)	43
Powszechność wykorzystania teorii męskości hegemonicznej/ych w badaniach	45
Bibliografia	46

Anna M. Kłonkowska

Męskości toksyczne	49
Indywidualne i społeczne koszty męskości	49
Feminizm jako szansa dla mężczyzn	50
Męskości toksyczne – pochodzenie i funkcjonowanie terminu	51
Męskości toksyczne w manosferze	52
Męskości toksyczne jako przedmiot badań	54
„Męskość toksyczna” vs. „zdrowa męskość”	55
Pułapki konformistycznego realizowania tradycyjnych wzorców kulturowych	56
Bibliografia	57

Urszula Kluczyńska

Teoria męskości hybrydowych	61
Krytyka męskości hegemonicznej i hybrydyzacja	61
Męskości hybrydowe – Tristan Bridges i C. J. Pascoe	63
Dyskursywne dystansowanie	64
Strategiczne zapożyczanie	67
Wzmacnianie granic	69
Męskości hybrydowe a męskości dominujące i podporządkowane	71
Dwa oblicza zmiany	73
Bibliografia	74

Urszula Kluczyńska

Teoria męskości inkluzywnej	77
Punkt wyjścia i założenia teorii męskości inkluzywnej	77
Badania wykorzystujące teorię męskości inkluzywnej	83
Teoria męskości inkluzywnej i sport	83
Medialne prezentacje i teoria męskości inkluzywnej	86
Przyjaźń	87
Wyjście poza grupę białych mężczyzn z klasy średniej	88
Krytyka teorii męskości inkluzywnej i doprecyzowanie założeń	89
Bibliografia	92

Urszula Kluczyńska

Teoria męskości opiekuńczych	97
Definiowanie męskości opiekuńczych (<i>caring masculinities</i>)	98
Męskości opiekuńcze w badaniach	101
Ojcostwo jako obszar realizacji męskości opiekuńczych	102
Mężczyźni – opiekunowie przewlekłe chorych bliskich	107
Męskości opiekuńcze w zawodach opiekuńczych	110
Krytyka konceptu męskości opiekuńczych	116
Wymiary opieki, wymiary męskości	118
Bibliografia	119

Anna M. Kłonkowska

Męskości kobiece	131
Męskości kobiece jako męskość bez mężczyzn	131
Casus chłopczycy	132
Męskie kobiety, kobiece męskości	132
Krytyka koncepcji męskości kobiecych	134
<i>Burrnesha, bacha posh</i> – męskości kobiece w tradycyjnych społecznościach	135
Znaczenie koncepcji męskości kobiecych	137
Bibliografia	137

Urszula Kluczyńska

Teoria „otwartych” i „zamkniętych” męskości 139

Główne założenia teorii 139

Dialogowość i ucieczka przed reifikacją 141

Potencjał teorii i przykłady badań 144

Bibliografia 145

Zakończenie (*Urszula Kluczyńska, Anna M. Kłonkowska*) 147

Nota edytorska 151